

RP 136/2007 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras. Målet med ändringarna är att främja användningen av system med arbetstidsbanker på arbetsplatserna. I propositionen föreslås att bestämmelserna ska preciseras i de fall där användningen av en arbetstidsbank inverkar på arbetslöshetsförmånerna. De föreslagna ändringarna gäller de allmänna förutsättningarna för

erhållande av förmåner samt arbetsvillkoret och jämkningen av arbetslöshetsförmåner. I propositionen föreslås dessutom att de personer som gått i ålderspension och som verkar i uppgifter för vilka det finns en avgångsålder ska få bättre ställning.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2008.

INNEFÖRHÅLLSTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEFÖRHÅLLSTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Inledning	3
2. Nuläge	3
2.1. Lagstiftning och praxis.....	3
Arbetstidsbanker	3
Allmänna begränsningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner	4
Lön som ligger till grund för löntagares arbetsvillkor och löntagares inkomstrelaterade dagpenning	5
Jämkade arbetslöshetsförmåner	7
2.2. Bedömning av nuläget	9
Arbetstidsbanker	9
Allmänna begränsningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner	9
3. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	9
4. Propositionens konsekvenser	10
5. Beredningen av propositionen	10
6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	10
DETALJMOTIVERING.....	11
1. Lagförslag	11
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	11
2 kap. Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner	11
3 kap. Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner	11
4 kap. Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner	13
5 kap. Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning	13
6 kap. Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet	13
10 kap. Bestämmelser om utbildningsdagpenning	14
2. Ikraftträdande.....	14
3. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	14
LAGFÖRSLAG	15
om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	15
BILAGA.....	19
PARALLELLTEXT	19
om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	19

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Den arbetsgrupp som tillsattes i det inkomstpolutiska avtalet för åren 2003—2004 gav i sin slutrapport den 24 februari 2004 en rekommendation i anslutning till arbetstidsbanker. I det inkomstpolutiska avtalet för åren 2005—2007 har centralorganisationerna konstaterat att de fortsätter att informera sina medlemsförbund om de möjligheter som hänför sig till arbetstidsbanker och om införandet av sådana. Centralorganisationerna rekommenderar dessutom sina medlemsförbund att de i sina branschspecifika avtalsförhandlingar för sin egen del, och på det sätt de anser vara nödvändigt, ska främja arrangemang med arbetstidsbanker på arbetsplatserna. En arbetstidsbank är ett arbetstidsarrangemang som syftar till att öka flexibiliteten i arbetslivet och förbättra produktiviteten i arbetet.

Med arbetstidsbank avses sådana arrangemang för samordnande av arbete och fritid som tagits i bruk på företags- eller arbetsplatsnivå och som grundar sig på frivillighet. Med en arbetstidsbank är det möjligt att enligt överenskommelse spara eller låna arbetstid, intjänad ledighet eller penningförmåner som omvandlats till ledig tid och att kombinera dessa på lång sikt. Motsvarande arbetstidsarrangemang har tidigare tillämpats under flera olika namn. En ökad användning av arbetstidsbankssystem förutsätter dock att lagstiftningen förtydligas bl.a. när det gäller utkomstskyddet för arbetslösa.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

Arbetstidsbanker

På arbetsplatserna ingås specifika avtal om införande av en arbetstidsbank enligt centralorganisationernas rekommendation och om arbetstidsbankens innehåll mer i detalj. I avtalet kommer man bl.a. överens om på vilket sätt arbetstidsbanken ska inrättas, om det för-

farande som gäller vid nedläggning och om reglerna för användning av arbetstidsbanken. Reglerna för systemen med arbetstidsbanker kan variera beroende på arbetsplatsen bl.a. när det gäller de grupper av arbetstagare som arbetstidsbanken gäller, de enheter som ska sparas i arbetstidsbanken och de regler som gäller för användningen av arbetstidsbanken. Arbetstidsbanken kan gälla hela personalen eller endast en begränsad del. Användningen av en arbetstidsbank grundar sig på frivillighet från både arbetsgivarens och den enskilda arbetstagarens sida. En arbetstidsbank är ett spar- och lånearrangemang med koppling till flexibiliteten i arbetstiden och som genomförs inom de gränser som arbetstidslagen och semesterlagen samt kollektivavtalen och tjänstekollektivavtalen medger.

Bestämmelser om grunderna för fastställande av den lön som ska betalas för ledighet som tas ut från arbetstidsbanken finns i avtalet för arbetstidsbanken. Utgångsläget är att det för den lediga tiden ska betalas grundlön för regelbunden arbetstid till det belopp som gäller för den tidpunkt då ledigheten hålls. Det att man använder en arbetstidsbank leder i praktiken till en jämn utbetalning av lön, i och med att arbetstagaren för varje löneperiod får en lön som motsvarar den regelbundna arbetstiden oberoende av om han eller hon t.ex. sparar den inarbetade extra arbetstiden i arbetstidsbanken eller använder de besparingar som finns i arbetstidsbanken som ledig tid.

I arbetsplatsens lönebokföring registreras de personer som omfattas av systemet med en arbetstidsbank. I lönebokföringen ska för varje arbetstagare antecknas vilka transaktioner som skett i arbetstidsbanken, t.ex. vad som sparats i arbetstidsbanken, den lediga tid som tagits ut från arbetstidsbanken och de besparingar som ersatts i form av betalningar. I systemet med arbetstidsbanker följer man inte med när eller i vilken ordning de sparade enheterna används som ledig tid eller betalas ut som penningersättning. I arbetstidsbanken sparas i första hand inarbetad arbetstid och besparingarna tas primärt ut som

betald ledighet. Det är också möjligt att låna arbetstid och därmed ha en skuld i arbetstidsbanken. Arbetstagaren kan endast i undantagsfall få ersättning i pengar från arbetstidsbankens saldo. Om detta avtalas i det arbetsplatspecifika avtalet. Penningersättning kommer i allmänhet i fråga när ett anställningsförhållande upphör och när en enskild arbetstagares förbindelse med arbetstidsbanken upplöses.

En arbetstidsbank kan gälla arbetstagare i alla slags anställningsförhållanden. På visstidsanställda personer kan tillämpas samma förfarande som i fråga om anställningsförhållanden som gäller tills vidare. En central förändring som arbetsgruppen för systemet med arbetstidsbanker lade fram i sin slutrapport i jämförelse med de arbetstidssystem som gäller i dag är att giltighetstiden inte är begränsad. En annan väsentlig förändring är att ursprunget till de enheter som sparats i en arbetstidsbank och som omvandlats till tid inte följs upp och att det inte fastställs någon bestämd tid för användningen.

Allmänna begränsningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner

I 3 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) föreskrivs om allmänna begränsningar för erhållande av förmåner. I lagens 3 kap. 4 § finns en förteckning över förmåner som utgör ett hinder för beviljande av arbetslöshetsförmåner. I 3 kap. 4 § 2 mom. anges att en arbetssökande som får förtida ålderspension eller individuell förtidspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller ålderspension på grundval av anställningsår som berättigar till full pension eller ålderspension inte är berättigad till arbetslöshetsförmåner. Lagen har i sin nuvarande form varit i kraft sedan ingången av år 2005. Lagen ändrades så att personer som beviljas ålderspension inte är berättigade till arbetslöshetsförmåner. Med ålderspension avses också ålderspension med förtidsminskning. Personer som innan lagen trädde i kraft beviljats ålderspension som inte baserar sig på fulla anställningsår kan fortfarande få arbetslöshetsdagpenning. I detta fall minskar pensionen arbetslöshetsförmånens belopp. Lagändringen grundade sig på såda-

na ändringar i arbetspensionslagarna på grundval av vilka arbetstagaren fick rätt att fortsätta arbeta fram till 68 års ålder. Det finns däremot fortfarande yrkesgrupper som ännu har en lagstadgad pensionsålder som är lägre än den allmänna pensionsåldern, och vid vilken arbetstagarens anställningsförhållande upphör. Dessa personer finns i statens pensionssystem: inom försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet, polisen och tullen. De lägsta avgångsåldrarna tillämpas inom försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet. Den allmänna avgångsåldern i militära tjänster är 55 år.

I lagens 3 kap. 6 § föreskrivs om periodisering av ekonomiska förmåner och semesterersättningar. I paragrafen anges att en ekonomisk förmån från arbetsgivaren som baserar sig på ett avtal eller motsvarande arrangemang mellan arbetsgivaren och arbetstagaren i anslutning till att anställningsförhållandet upphör, hindrar att arbetslöshetsförmåner beviljas för den tid, räknat från det att anställningsförhållandet upphörde, över vilken förmånen periodiseras på basis av lönen i det senaste anställningsförhållandet. Om den ekonomiska förmånen från arbetsgivaren har betalats efter att anställningsförhållandet upphörde, kan periodiseringen göras räknat från den tidpunkt då den ekonomiska förmånen betalades. Periodiseringen ska härvid motsvara en sådan periodisering av den förmån som betalats efter att anställningsförhållandet upphörde och som görs räknat från det att anställningsförhållandet upphörde. När ett anställningsförhållande på heltid som varat längre än två veckor upphör, hindrar semesterersättning som betalas enligt lag, kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal att arbetslöshetsförmåner beviljas för den tid, räknat från det att anställningsförhållandet upphörde, över vilken förmånen periodiseras på basis av lönen i det senaste anställningsförhållandet. Om semesterersättning har betalats efter att anställningsförhållandet upphörde, kan periodiseringen göras räknat från den tidpunkt då semesterersättningen betalades. De periodiseringar som nämns ovan görs genom att den ekonomiska förmånen eller semesterersättningen divideras med dagslönen i det senaste anställningsförhållandet. Lönen bestäms i tillämpliga delar på samma sätt som

den lön som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning, men från inkomsterna görs inget avdrag till följd av arbetstagares pensionsavgift och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. För periodiseringen räknas vid behov den ekonomiska förmånen och semesterersättningen samman.

Lön som ligger till grund för löntagares arbetsvillkor och löntagares inkomstrelaterade dagpenning

I 5 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om löntagares rätt till arbetslöshetsdagpenning. I paragrafen står att en medlem av en löntagarkassa (försäkrad) som har varit försäkrad åtminstone de 10 närmast föregående månaderna och som medan han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret har rätt till inkomstrelaterad dagpenning. Rätt till grunddagpenning har en arbetssökande som uppfyller arbetsvillkoret. Enligt 5 kap. 3 § uppfylls löntagares arbetsvillkor då personen under de närmast föregående 28 månaderna (granskningsperiod) i 43 kalenderveckor har varit i sådant arbete som avses i 4 §. För en löntagare som tidigare har fått inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa blir arbetsvillkoret uppfyllt, då han eller hon under de närmast föregående 24 månaderna (granskningsperiod) i 34 kalenderveckor har varit i sådant arbete som avses i 4 §. Om en löntagare som tidigare fått inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning har arbetat som företagare över 16 månader, men dock högst 18 månader, är den granskningsperiod som avses i 2 mom. de närmast föregående 26 månaderna. Om någon på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs den nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år. Om någon är i arbete för vars lönekostnader sammansatt stöd eller högsta förhöjda lönesubvention har beviljats, förlängs granskningsperioden med den tid för vilken arbetet på grund av begränsningen i 4 § 4 mom. inte räknas in i ar-

betsvillkoret.

I lagens 5 kap. 4 § föreskrivs om arbete som ska räknas in i löntagares arbetsvillkor. Enligt paragrafen ska i löntagares arbetsvillkor inräknas de kalenderveckor under vilka en person har varit i sådant arbete som omfattas av en försäkring och som uppfyller kraven för arbetstid och lön. En kalendervecka kan inräknas i arbetsvillkoret endast en gång. Kraven för arbetstid uppfylls, om arbetstiden i ett eller flera arbeten är sammanlagt minst 18 timmar eller när den ordinarie arbetstiden i periodarbete enligt arbetsavtalet under en utjämningsperiod är i genomsnitt sammanlagt minst 18 timmar per kalendervecka. I arbetsvillkoret inräknas en sådan period om fyra på varandra följande kalenderveckor under vilken arbetstiden uppgår till sammanlagt minst 80 timmar fördelad på varje kalendervecka, om personen i fråga begär detta skriftligt innan arbetsvillkoret blir uppfyllt. Kraven för lön uppfylls när lönen är kollektivavtalsenlig. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, skall lönen för heltidsarbete vara minst 940 euro i månaden. I arbetsvillkoret inräknas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbetsgivaren för lönekostnaderna har fått högst förhöjda lönesubvention eller arbetsmarknadsstöd och selsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för samma tid. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning.

Under förutsättningar som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet kan avvika från det krav som gäller arbetstid per vecka i fråga om lärare, arbetstagare som utför hemarbete, idrottsutövare, personer som utför skapande eller framställande arbete enligt lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985), och andra som arbetar inom branscher där regleringen av arbetstiden avviker från det normala. Hur kraven för arbetstiden har uppfyllts bestäms genom att det på grundval av arbetsinkomsterna eller arbetstiden anges om verksamheten är väsentlig med avseende på utkomstskyddet för arbetslösa.

I 6 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om lön som ligger till

grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning. Den lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning beräknas utgående från personens stabiliserade lön för den tid omedelbart innan arbetslösheten började under vilken han eller hon har uppfyllt löntagares arbetsvillkor. Om arbetet eller löneinkomsten har varit av säsongbetonad eller oregelbunden natur, beräknas den inkomstrelaterade dagpenningen på årsinkomsten. Som den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen beaktas lön och annat vederlag som ska betraktas som förvärvsinkomst och som har betalats som ersättning för arbete.

Enligt 6 kap. 4 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs genom förordning av statsrådet närmare om den stabiliserade löneinkomsten och de inkomster som ska beaktas i den, om utredning av inkomst med löneintyg eller beskattningsuppgifter samt om bestämmande av årsinkomsten. I 1 kap. 1 § i statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställande av arbetslöshetsförmån (1332/2002) föreskrivs om stabiliserad löneinkomst. I denna paragraf anges att när den stabiliserade lönen fastställs beaktas löneinkomsterna för minst den i 5 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedda tidsperiod under vilken personen har uppfyllt arbetsvillkoret. Lönen för två eller flera arbeten räknas till den löneinkomst som ska anses som stabiliserad lön ända upp till maximitiden inom branschen, dock högst 40 arbetstimmar per kalendervecka. Vid fastställande av den löneinkomst som ska anses som stabiliserad lön beaktas inte de löneinkomster som utbetalas under den tidsperiod för vilken lönen fastställs, men som har intjänats genom arbete som utförts under en annan tidsperiod. Den genomsnittliga dagslönen fås genom att den lön som betalats under en i 1 mom. avsedd tid divideras med det beräknade antalet arbetsdagar som ingår i denna period så, att 5 arbetsdagar anses ingå i den kalendervecka som räknas till arbetsvillkoret. Som arbetsdagar betraktas dock inte de dagar när personen har varit frånvarande från arbetet av något sådant godtagbart skäl som avses i 5 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och utan lön för denna tid.

I förordningens 2 § föreskrivs om löneinkomster som ska beaktas. Enligt paragrafen ska följande inkomster betraktas som stabiliserad lön enligt 6 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller som inkomst som ska beaktas i den: semesterlön, lön för uppsägningstid och annan grundlön som betalas för arbete; tillägg för kvällsarbete, skifttillägg, personligt och uppgiftsbaserat tillägg, miljötillägg, tillägg för lördags- och söndagsarbete, förhöjning för nattarbete, övertidsersättning, helgdagsersättning och beräkningsgrund för ackord samt övriga motsvarande lönetillägg och ersättningar; med lön jämförbart arvode; beredskaps- och jourersättning; resultatbaserad lön såsom provision, bonus och tantiem; skattepliktig natura- eller personalförmån; skattepliktig kostnadsersättning; av arbetsgivaren betald försäkringspremie för sparlivförsäkring; av arbetsgivaren betald försäkringspremie för en individuell, frivillig pensionsförsäkring, till den del den är skattepliktig; arvode som betalats för skötsel av förtroendemans eller arbetarskyddsfullmäktiges uppgifter samt arvode som betalats på grund av samarbete enligt lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (651/1988); lön som betalats enligt lönegarantin, till den del den om den betalades av arbetsgivaren skulle betraktas som sådan förvärvsinkomst som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning; vederlag för arbete som enligt avtal delvis eller helt ska gottgöras i form av dagpenning som betalas av en i lagen om försäkringskassor (1164/1992) avsedd sjukkasse och som arbetstagaren får i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal; vederlag för arbete som enligt avtal delvis eller helt ska gottgöras i form av stöd för privat vård i enlighet med lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) eller något annat motsvarande stöd som betalas av stat eller kommun; betjävningsavgift och övriga inkomster som är jämförbara med ovan nämnda inkomster.

I förordningens 3 § anges att inkomst som inte grundar sig på arbete, kapitalinkomst eller inkomst som inte kan anses vara stabiliserad inte ska beaktas vid fastställande av den stabiliserade lönen. Sådan inkomst är semesterpenning, semesterpremie och semesterer-

sättning; en sådan ekonomisk förmån från arbetsgivaren enligt 3 kap. 6 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som periodiseras enligt arbetstagarens stabiliserade lön; en penninggåva från arbetsgivaren; en skattefri natura- och personalförmån; en skattefri kostnadsersättning; försäkringspremien för en individuell, frivillig pensionsförsäkring, till den del den är skattefri; en ränteförmån i samband med anställningslån; lön för väntetid, skadestånd; stipendier och understöd; inkomst som erhållits från en personalfond; en vinstutdelningspost; lön som betalats enligt lönegarantin, till den del den inte om den betalades av arbetsgivaren skulle betraktas som sådan inkomst som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning; tilläggförmåner från arbetsplatsens sjukkasassa; arvode som betalats för ett förtroendeuppdrag; ersättning för immaterialrätt; aktieoption, dividendinkomst; aktieemission på grundval av arbetsförhållande; förtäckt dividend; ersättning som motsvarar lönen för uppsägningstiden och annan inkomst som är jämförbar med ovan nämnda inkomst.

I förordningens 4 § föreskrivs om årsinkomsten. Om ett arbete eller löneinkomsten därav har varit säsongbetonat eller oregelbundet ska till grund för dagpenningen läggas den årsinkomst som hänför sig till de 12 månader som omedelbart föregått arbetslösheten. Ett arbete är säsongbetonat om det på grund av naturförhållandena eller av annan motsvarande orsak kan utföras endast under en viss tid av året. Ett arbete är oregelbundet om i den tid som räknas till arbetsvillkoret i ett och samma arbetsförhållande ingår flera arbetsperioder som i fråga om avlöningen väsentligt avviker från varandra. I förordningens 5 § föreskrivs om fastställande av årsinkomst. Enligt paragrafen räknas till den i 4 § nämnda årsinkomsten löneinkomst som arbetstagaren fått på grund av ett arbetsförhållande och därmed jämförbar personlig inkomst. Till årsinkomsten räknas dessutom socialförmåner och ersättningar för inkomstbortfall som närmare definieras i förordningen samt andra stöd, förutsatt att de är skattepliktig inkomst för mottagaren. Det per månad beräknade beloppet av årsinkomsten erhålls genom att årsinkomsten divideras med talet 12. Utkomstskyddet för arbetslösa base-

rar sig för arbetsvillkorets del på en så kallad inkomstprincip. Enligt den principen inräknas i den stabiliserade lönen under arbetsvillkoret endast de inkomster som intjänats under den tid arbetsvillkoret gällt.

Jämka arbetslöshetsförmåner

I 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om jämkade arbetslöshetsförmåner. I lagens 4 kap. 1 § föreskrivs om de situationer då jämkad arbetslöshetsförmån kan beviljas. Rätt till jämkade arbetslöshetsförmåner har enligt lagrummet en arbetssökande som utför deltidsarbete, om deltidsarbetet baserar sig på en arbetstidsförkortning som gjorts på arbetsgivarens initiativ, och en arbetssökande vars arbetstid per dag eller per vecka har förkortats på grund av permittering eller som är förhindrad att arbeta på grund av andra arbetstagares stridsåtgärd som inte står i samband med den arbetssökandes anställningsvillkor eller arbetsförhållanden. Denna rätt har också en arbetssökande som har tagit emot heltidsarbete för högst två veckor samt en arbetssökande som har inkomst av företagsverksamhet eller eget arbete som utgör bisyssla.

Den jämkade arbetslöshetsförmånen bestäms på grundval av arbetsinkomsten under jämkningsperioden. Inkomst av arbete beaktas vid jämkningen trots att personen i fråga inte har varit arbetssökande på det sätt som föreskrivs i 2 kap. 1 §. Som jämkningsperiod betraktas, om inte något annat följer av 4 mom., en period om en månad eller fyra på varandra följande kalenderveckor, beroende på personens lönebetalningsperiod. Om en jämkningsperiod skulle omfatta sådana tidsperioder som inte berättigar till arbetslöshetsförmåner eller jämkade arbetslöshetsförmåner, förkortas jämkningsperioden i motsvarighet till denna tidsperiod i andra fall än de som avses i 2 mom. När deltidsarbete som varar längre än fyra veckor börjar kan jämkningsperioden bestämmas så att jämkningsperioderna motsvarar lönebetalningsperioderna i deltidsarbetet. Vid jämkning beaktas som inkomst lön eller annat vederlag som ska betraktas som förvärvsinkomst och som har fåtts som ersättning för arbete. När en jämkad arbetslöshetsförmån bestäms på

grundval av en jämningsperiod enligt 2 § 4 mom., ska inkomsten under jämningsperioden omvandlas till beräknad inkomst. Närmare bestämmelser om den inkomst som ska beaktas vid jämkning av arbetslöshetsförmåner utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 8 och 9 § i statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställande av arbetslöshetsförmån föreskrivs om inkomster som ska beaktas vid jämkning. Enligt förordningens 8 § är följande inkomster sådana förvärvsinkomster av arbete som ska beaktas vid jämkning: grundlön för arbete och därtill hörande tillägg och ersättningar, såsom exempelvis tillägg för kvällsarbete, övertid ersättning, beredskaps- och jourersättning samt skattepliktig natura- eller personalförmån; semesterpenning och semesterpremie samt semesterersättning till den del den inte periodiseras i enlighet med 3 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa; semesterlön som intjänats i deltidsarbete; lön för uppsägningstiden, till den del personens ansökan om arbetslöshetsförmån inte med stöd av 3 kap. 5 § 1 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avslås på grundval av rätten till lön för uppsägningstid; resultatbaserad lön såsom provision, bonus och tantiem; av arbetsgivaren betald försäkringspremie för sparlivförsäkring; av arbetsgivaren betald försäkringspremie för en individuell, frivillig pensionsförsäkring, till den del den är skattepliktig; av arbetsgivaren betalda stipendier och understöd till den del de är skattepliktiga; ersättning för immaterialrätter såsom royalty, bruksavgift, ersättning för upphovsrätt och ersättning för arbetstagares uppfinning; arvode som betalats för skötsel av förtroendemens och arbetarskyddsfullmäktiges uppgifter samt arvode som betalats på grundval av samarbete enligt lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (651/1988); med lön jämförbart arvode; lön som betalats enligt lönegarantin, till den del den om den betalades av arbetsgivaren skulle betraktas som sådan förvärvsinkomst som ska jämkas; betjäningssavgift; förvärvsinkomst av affärsverksamhet med undantag av sådan nettoinkomst av skogsbruk som beräknas med stöd av inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967); dividendinkomst till den del den utgör förvärvsinkomst; förtäckt

dividend till den del den utgör förvärvsinkomst och övriga förvärvsinkomster som är jämförbara med ovan nämnda inkomster.

Enligt förordningens 9 § betraktas följande inkomster inte som sådan förvärvsinkomst som ska beaktas vid jämkning: en sådan ekonomisk förmån från arbetsgivaren enligt 3 kap. 6 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som periodiseras enligt personens stabiliserade lön; semesterersättning till den del den har periodiserats med stöd av 3 kap. 6 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa; lön för uppsägningstid, då ansökan om arbetslöshetsförmån med stöd av 3 kap. 5 § 2 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avslås på grund av rätten därtill; semesterlön som intjänats i heltidsarbete; sedvanlig skattefri naturaförmån eller personalförmån; försäkringspremie för en individuell, frivillig pensionsförsäkring, till den del den är skattefri; lön för väntetid; skadestånd; penninggåva; stipendier och understöd, till den del de är skattefria; ränteförmån i samband med anställningslån; tilläggsförmåner från arbetsplatsens sjukkasse; inkomst från en personalfond; en vinstutdelningspost; lön som betalats enligt lönegarantin, till den del den inte om den betalades av arbetsgivaren skulle betraktas som sådan inkomst som ska jämkas; aktieemission på grundval av arbetsförhållande; aktieoptioner; dividendinkomst till den del den utgör kapitalinkomst; förtäckt dividend till den del den utgör kapitalinkomst; arvode som betalats för ett förtroendeuppdrag och annan inkomst som är jämförbar med ovan nämnda inkomster.

Enligt 4 kap. 3 § har en arbetssökande inte rätt till jämkad arbetslöshetsförmån, om hans eller hennes arbetstid i de fall som avses i 1 § 2 punkten under en granskningsperiod om en kalendervecka och i de fall som avses i 1 § 1 och 3 punkten under en jämningsperiod överstiger 75 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen görs jämförelsen med den ordinarie arbetstid som avses i 3 kap. arbetstidslagen (605/1996). En arbetssökande har inte rätt till jämkad arbetslöshetsförmån, om hans eller hennes arbetsavtalsenliga, ordinarie arbetstid eller den genomsnittliga arbetstid som ligger till grund för må-

nadslönen i periodarbete överstiger 75 procent av den inom branschen tillämpade maxi-
miarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete
under en utjämningsperiod.

2.2. Bedömning av nuläget

Arbetstidsbanker

När det gäller utkomstskyddet för arbetslösa spelar arbetstiden och lönen för arbete en central roll. Arbetstiden granskas då det ska avgöras om arbetstagaren har fyllt det arbetsvillkor som är en förutsättning för erhållande av arbetslöshetsdagpenning eller om han eller hon har rätt till jämkad arbetslöshetsdagpenning. Lönebeloppet och lönsens karaktär är å sin sida av betydelse då beloppet av den inkomstrelaterade arbetslöshetsdagpenningen eller beloppet av den förmån som ska beaktas i jämkningen fastställs. Det spelar dessutom en roll hur arbetstiden inriktas eller under vilken tid lönen har intjänats.

Att en arbetstagare kan sätta in arbetstid eller inkomster från arbetstiden i en arbetstidsbank och på valfritt sätt ta ut besparingar som deponerats i arbetstidsbanken inverkar på arbetstagarens arbetslöshetsförmåner. Tillämpningen av lagen försvåras också av att de enheter som sparats i arbetstidsbanken kombineras med varandra och att användningen av de olika enheterna inte kan följas upp. I arbetstidsbanken finns inkomster som normalt borde beaktas när lönen fastställs. Sådana enheter är t.ex. övertidersättningar som tjänats in under den period för vilken lönen fastställs. I arbetstidsbanken har man dock också kunnat sätta in semester för vilken det när anställningsförhållandet upphörde borde ha betalats semesterersättning, som i sin tur skulle ha hindrat utbetalning av dagpenning för periodiseringsperioden.

Systemet med arbetstidsbanker ger upphov till undantag i den normala löneutbetalningen, och i lagen finns inte tillräckligt klara bestämmelser om hur man ska förfara i de olika situationerna. Införandet av system med arbetstidsbanker har fördröjts av att det har rått osäkerhet om hur användningen av arbetstidsbanker inverkar på arbetslöshetsförmåner för den som eventuellt blir arbetslös.

Allmänna begränsningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner

Det är i allmänhet så att personer med yrken för vilka det finns en avgångsålder ofta börjar utöva yrket redan i ung ålder, och dessa hinner därför under karriären skaffa ett tillräckligt pensionsskydd. Det finns däremot undantag. Om en arbetstagare blir tvungen att gå i pension t.ex. vid 50 års ålder och pensionen är 40 procent av de tidigare inkomsterna, kan personen hamna att klara sig på denna inkomst tills han eller hon fyller 63 år. Trots att personen eventuellt arbetar däremellan kommer utkomstskyddet för arbetslösa inte att gälla honom eller henne, även om han eller hon betalar arbetslöshetsförsäkringspremie av lönen.

3. Målsättning och de viktigaste förslagen

Målet med propositionen är att ändra bestämmelserna om utkomstskydd för arbetslösa så att de främjar införandet av system med arbetstidsbanker enligt de grundläggande principer som fastställs i den slutrapport som arbetsgruppen för systemet med arbetstidsbanker lagt fram.

Det föreslås att det i lagen ska preciseras på vilket sätt arbetstid som sparats i eller tagits ut från en arbetstidsbank behandlas när det undersöks om det finns förutsättningar för utbetalning av jämkad arbetslöshetsdagpenning eller om arbetsvillkoret uppfylls. På motsvarande sätt ska det införas preciseringar i de regler som handlar om hur inkomster som sparats i eller tagits ut från en arbetstidsbank ska behandlas i fastställandet av de inkomster som ska beaktas i jämkningen av arbetslöshetsdagpenningen eller i beräkningen av den lön som ligger till grund för dagpenningen. Syftet med systemet med arbetstidsbanker är att jämna ut variationerna i arbetstiden och därmed förhindra eller minska antalet permitteringar. För att stödja detta mål föreslås att en penningersättning som betalats ur en arbetstidsbank inom två månader innan en permittering börjar eller under permitteringen ska hindra att arbetslöshetsförmån betalas för den tid över vilken penningersättningen periodiseras.

I propositionen föreslås vidare att de arbetssökande som får ålderspension på grund av att de uppnått den avgångsålder som avses i lagen om statens pensioner (1295/2006) ska vara berättigade till arbetslöshetsförmån.

Det föreslås dessutom att det i lagen görs de i huvudsak tekniska justeringar som föranleds av att annan lagstiftning ändras.

4. Propositionens konsekvenser

Målet med propositionen är att främja införandet av arbetstidsbanker. Med hjälp av arbetstidsbanker strävar man efter att öka flexibiliteten i arbetslivet. Ett fungerande system med arbetstidsbanker kan förbättra samordandet av arbete och familj och öka produktiviteten i arbetet. Systemet med arbetstidsbanker minskar också behovet av kortvariga permitteringar. Propositionen har inga betydande ekonomiska konsekvenser.

5. Beredningen av propositionen

I resultatet från förhandlingarna om ett inkomstpolitiskt avtal för åren 2005—2007 har centralorganisationerna konstaterat att systemet med arbetstidsbanker kräver att lagstiftningen förtydligas. Centralorganisationerna har som sin gemensamma ståndpunkt inför social- och hälsovårdsministeriet lagt fram förslag till ändring av lagstiftningen. Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med de centrala arbetsmarknadsorganisationerna. I samband med beredningen har undervisningsministeriet, arbetsministeriet, Pensionsskyddscentralen, Folkpensionsanstalten, Försäkringsinspektionen, Statskontoret och Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf hörts.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Genom statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställande av arbets-

löshetsförmån har det utfärdats närmare bestämmelser om de löneinkomster som ska beaktas i fastställande av lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning och bestämmelser om de förvärvsinkomster av arbete som ska beaktas vid jämkning.

De ändringar av lagen om utkomstskydd för arbetslösa som gäller arbetstidsbanker förutsätter att förordningens 3 § ändras så att penningersättning som har betalats ur en arbetstidsbank inte ska beaktas i fastställandet av den stabiliserade lönen. De ändringar av lagen om utkomstskydd för arbetslösa som gäller arbetstidsbanker förutsätter också att förordningens 8 § ändras så att även penningersättning som betalats ur en arbetstidsbank och penningersättning som betalats ur en arbetstidsbank enligt lönegarantin, till den del de inte har periodiserats, ska betraktas som förvärvsinkomster av arbete som ska beaktas vid jämkning. Förordningens 9 § ska ändras på motsvarande sätt så att periodiserad penningersättning inte ska beaktas vid jämkning.

Enligt förordningens 6 § ska på löneintyget särskilt antecknas semesterpenning eller semesterpremie, semesterersättning och andra rater som nämns i 3 § och som inte kan anses vara stabiliserad löneinkomst och dessutom frånvarodagar utan lön samt orsaken till dessa. Eftersom det i propositionen anges att penningersättning som betalats ut med tid som räknas in i arbetsvillkoret inte räknas in i den stabiliserade lönen ska penningersättningen antecknas på löneintyget. På löneintyget antecknas såsom i dagens läge de förmåner och semesterersättningar som arbetsgivaren har betalat under uppsägningstiden. Enligt 2 kap. 16 § 2 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001) ska arbetsgivaren, när lönen betalas, ge arbetstagaren en uträkning av vilken beloppet av lönen och de grunder enligt vilka den bestäms ska framgå. Av denna uträkning ska också framgå den penningersättning som betalats ur en arbetstidsbank under en jämningsperiod samt den arbetstid och de inkomster som sparats i arbetstidsbanken.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1 kap. Allmänna bestämmelser

5 §. Definitioner. Det föreslås att det till 1 mom. fogas en definition på arbetstidsbank. Med arbetstidsbank avses ett arbetstidsarrangemang för arbetstagare som det har överenskommit om skriftligen på enskilda företag och arbetsplatser. I arbetstidsbanken kan man spara arbetstid, intjänad ledighet eller penningersättningar som omvandlats till ledig tid genom att kombinera dessa. Till de enheter som kan sparas i en arbetstidsbank hör t.ex. balansenheter i anslutning till flexibel arbetstid och perioder för utjämning av arbetstid, extra arbete och övertidsarbete, kollektivavtalsbaserade enheter för arbetstidsförkortning, sparad ledighet enligt semesterlagen, semesterpenning som bytts ut mot ledig tid samt arbetstidsersättningar som omvandlats till ledig tid. Den sparade enheten omvandlas i den stund den registreras så att den kan ersättas enligt de regler som gäller för arbetstidsbanken. En arbetstidsbank skiljer sig från andra arbetstidssystem såtillvida att ursprunget till de enheter som sparas i arbetstidsbanken inte följs upp, och det fastställs inte heller några tidsgränser för användningen. I arbetstidsbanken sparas i första hand arbetstid och besparingarna tas primärt ut som betald ledighet. Det är också möjligt att låna arbetstid och därmed ha en skuld i arbetstidsbanken.

2 kap. Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

6 §. Studier. I 2 mom. görs en teknisk ändring. Systemet för dimensionering av högskolestudier har förnyats. Man har slutat tillämpa det dimensioneringssystem som baserar sig på studieveckor och övergått till att använda ett studiepoängssystem som baserar sig på ett europeiskt system för dimensionering av studieprestationer. Studieveckor, som

används vid universiteten, omvandlas till studiepoäng genom att de multipliceras med talet 1,8. I fråga om andra studier än högskolestudier anges utbildningens omfattning fortfarande i studieveckor. I 2 kap. 6 § 2 mom. 3 punkten i den gällande lagen står att yrkesinriktade studier och andra studier betraktas som heltidsstudier, när studiernas omfattning enligt studieplanen är minst tre studieveckor. Eftersom studieveckor fortfarande används parallellt med studiepoäng föreslås det att bestämmelsen ändras så att omfattningen på studier som betraktas som heltidsstudier ska definieras som minst fem studiepoäng eller tre studieveckor.

3 kap. Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §. Hindrande sociala förmåner. Paragrafens 1 mom. motsvarar den gällande lagen. Paragrafens 2 mom. motsvarar också den gällande lagen. De laghänvisningar som finns i paragrafen har ändrats så att de motsvarar den ändrade lagstiftningen.

Paragrafens 3 mom. är nytt. Från och med ingången av år 2005 ändrades 2 mom. 1 punkten så att ålderspension som beviljats den 1 januari 2005 eller därefter alltid är ett hinder för utbetalning av arbetslöshetsdagpenning. Innan lagändringen trädde i kraft kunde arbetslöshetsdagpenning beviljas om ålderspension inte hade beviljats på grundval av anställningsår som berättigar till full pension. Ändringen hade sin grund i att uppnående av pensionsålder inte längre var en grund för att avsluta ett anställningsförhållande, till följd av den pensionsreform som då trädde i kraft. Arbetstagaren skulle själv ha rätt att välja när ålderspensionen skulle börja. Trots pensionsreformen finns det fortfarande uppgifter inom statsförvaltningen som förknippas med en viss avgångsålder. De här uppgifterna finns huvudsakligen inom försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet och polisförvaltningen. Arbetstagare i dessa

uppgifter kan inte själva besluta när de ska gå i pension, utan pensionsåldern bestäms enligt den avgångsålder som har fastställts för uppgiften. Pensionsåldern kan i praktiken vara mycket låg och pensionen likaså. Även om arbetstagaren skulle sysselsätta sig på nytt och bli arbetslös från det nya arbetet skulle han eller hon inte enligt den gällande lagen vara berättigad till arbetslöshetsförmåner. För att åtgärda detta missförhållande föreslås det att 3 mom. ska innehålla en bestämmelse om att arbetslöshetsdagpenning kan beviljas en mottagare av ålderspension som får ålderspension på grund av att han eller hon har uppnått den avgångsålder som avses i 8 § 1 mom. i lagen om statens pensioner. Den ålderspension som den arbetssökande får dras av från hans eller hennes fulla arbetslöshetsförmån i enlighet med 4 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

6 §. Andra begränsningar. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar den gällande lagen. Om en arbetstagare när anställningsförhållandet upphör har en skuld i arbetstidsbanken som arbetsgivaren drar av i samband med lönebetalningen anses avdraget i första hand inriktas på semesterersättningen. I periodiseringen beaktas bara den semesterersättning som arbetstagaren har kvar efter avdraget. En arbetstagare får en skuld i arbetstidsbanken då han eller hon tar ut betald ledighet som ännu inte sparats in. Personen kunde lika väl använda sig av sina intjänade semesterdagar, och då skulle semesterersättning på motsvarande sätt betalas till ett mindre belopp då anställningsförhållandet upphör. Om arbetstagaren under uppsägningstiden sätter in semesterersättning eller en av arbetsgivaren betald ekonomisk förmån i arbetstidsbanken ska de inte behandlas som besparingar i arbetstidsbanken. Den semesterersättning som arbetstagaren får eller den ekonomiska förmån som betalas av arbetsgivaren ska därmed alltid periodiseras.

Det föreslås att det i 3 mom. ska föreskrivas om behandlingen av penningersättning som betalas ur en arbetstidsbank i samband med heltidspermittering. Med penningersättning avses en prestation som tas ut från en arbetstidsbank i pengar och för vilken arbetstagaren inte har tagit ut motsvarande ledig tid. Som penningersättning betraktas därmed

utöver uttag av pengar också den del av uttagen ledighet som överskrider den maximala arbetstid som tillämpas för heltidsanställda inom branschen. Om t.ex. en arbetstagare inom en bransch där arbetstiden är 40 timmar per vecka håller en vecka ledigt ur arbetstidsbanken och tar ut 60 timmar ledig tid ur banken och den lön som motsvarar detta, anses lönen för 20 timmar vara en penningersättning. Som penningersättning betraktas också ledig tid och motsvarande lön när ledigheten tas ut för en tid för vilken arbetsgivaren inte är skyldig att betala lön. Om arbetstagaren t.ex. är permitterad betraktas den lediga tid han eller hon tar ut under permitteringsdagarna som penningersättning. I praktiken ska betalning av penningersättning ske endast i undantagsfall och i allmänhet ha samband med att ett anställningsförhållande upphör eller med att en enskild arbetstagare säger upp förbindelsen med arbetstidsbanken.

Ett syfte med systemet med arbetstidsbanker är att göra användningen av arbetstiden jämnare och därmed också minska behovet av permitteringar. Målsättningen är att arbetstagarna, när mängden arbete är på nedåtgående, kan använda sina besparingar i arbetstidsbanken i stället för att permitteras. För att stödja detta mål föreslås att penningersättning som betalas inom två månader innan en permittering börjar eller under permitteringen ska periodiseras över de permitteringsdagar som anges i meddelandet om permittering. Om penningersättning betalas under permitteringen kan den periodiseras från den tidpunkt då penningersättningen betalas, enligt den praxis som gäller vid periodisering av semesterersättning.

Periodiseringen av penningersättningar avviker från den periodisering av ekonomiska förmåner och semesterersättningar som det föreskrivs om i 1 och 2 mom. såtillvida att periodiseringen inriktas på den faktiska permitteringstid som anges i meddelandet om permittering. Om arbetstagaren t.ex. är i arbete varannan vecka och permitterad varannan vecka inriktas de dagar som ska periodiseras på permitteringstiden, medan de inte förbrukas under arbetsveckorna. De dagar som ska periodiseras förbrukas inte heller om arbetstagaren under permitteringen tillfälligt

kallas in i arbete. Om antalet dagar som ska periodiseras är fler än antalet permitteringsdagar överförs dessa dagar inte till följande permittering, om inte penningersättning har tagits ut två månader efter den nya permitteringen.

Paragrafens 4 mom. motsvarar den gällande lagen. Det föreslås att det till bestämmelsen ska fogas en hänvisning till 3 mom. så att periodiseringen genomförs på ett enhetligt sätt för alla förmåner som periodiseras.

4 kap. **Jämka och minskade arbetslöshetsförmåner**

3 §. Begränsningar. Det föreslås ett nytt 3 mom. fogas till paragrafen. I momentet föreskrivs det om på vilket sätt användning av en arbetstidsbank inverkar på en persons rätt till jämkad arbetslöshetsdagpenning. Systemet med arbetstidsbanker lämpar sig dåligt i situationer där en person får jämkad arbetslöshetsdagpenning på grund av att det finns så lite av det arbete som han eller hon utför. Rätten till jämkad arbetslöshetsdagpenning bestäms på grundval av den inarbetade arbetstiden och inkomsterna av denna. I och med att en arbetstagare inom systemet med arbetstidsbanker själv kan bestämma om sina inkomster genom att sätta in arbetstid eller inkomster i arbetstidsbanken eller genom att ta ut betald ledighet eller penningersättning, är det viktigt att hindra att det uppstår möjligheter att utnyttja systemet. Därför föreslås att både den tid som en arbetstagare har sparar i en arbetstidsbank och den tid som personen tar ut som ledig tid ska beaktas som arbetstid.

4 §. Inkomst som skall beaktas vid jämkning. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det i momentet anges att också inkomster som sparats i eller tagits ut från en arbetstidsbank betraktas som inkomst som ska beaktas vid jämkning. Med sparade inkomster avses insättningar av pengar, t.ex. övertidserättigheter eller semesterpenningar. Om en arbetstagare sätter in arbetstid i arbetstidsbanken räknas som hans eller hennes inkomster i detta fall den lön som motsvarar arbetstiden. Till de inkomster som tas ut från arbetstidsbanken hör penningersättningar och den lön som betalats för ledighet som tagits ut.

5 kap. **Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning**

4 §. Arbete som skall räknas in i löntagares arbetsvillkor. Till 2 mom. fogas enligt förslaget en bestämmelse om att arbetstid som sparats i en arbetstidsbank inte ska räknas in i arbetsvillkoret. Betald ledighet som tagits ut från arbetstidsbanken ska betraktas som normal arbetstid som räknas in i arbetsvillkoret på samma sätt som t.ex. semesterledighet. Om både arbetstid som sparats och arbetstid som tagits ut räknades in i arbetsvillkoret skulle samma arbete beaktas två gånger.

6 kap. **Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet**

4 §. Lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning. I 2 mom. föreskrivs om den inkomst som ska beaktas i den lön som ligger till grund för dagpenningen. Betald ledighet som tagits ut från en arbetstidsbank är tid som räknas in i arbetsvillkoret, och den lön som betalats för den tiden är inkomst som ligger till grund för dagpenningen. Däremot ska lönebelopp som sparats i en arbetstidsbank eller penningersättningar som tagits ut från banken inte räknas in i den inkomst som ligger till grund för dagpenningen.

I arbetstidsbanken kan man sätta in enheter som annars skulle ingå i den lön som ligger till grund för dagpenningen. Till dessa räknas exempelvis olika slag av arbetstidstillägg. I arbetstidsbanken kan man dessutom sätta in t.ex. semesterpenning som inte beaktas när den lön som ligger till grund för dagpenningen fastställs. Efter att dessa enheter har satts in i arbetstidsbanken är de besparingar. Tidpunkterna för när de enheter som sparats i arbetstidsbanken har intjänats och användningsordningen för dessa följs inte upp efter att enheterna väl har satts in. Om enheter som sparats i arbetstidsbanken eller penningersättningar som tagits ut därifrån beaktades i den lön som ligger till grund för dagpenningen, skulle grunden för dagpenningen kunna bestå i en sådan lön som inte har tjänats in under den tid som ingår i arbetsvillkoret eller en lön som borde beaktas som arbetstagarens stabiliserade lön.

En arbetstagare kan få låna ledig tid ur arbetstidsbanken och därmed få löneförskott innan det arbete som lönen motsvarar har utförts. Om arbetstagarens anställningsförhållande upphör innan han eller hon hinner arbeta in den arbetstid som motsvarar ledigheten, kommer personen att stå i skuld till arbetsgivaren. Skulden dras i första hand av från semesterersättningar som betalas åt arbetstagaren. Om detta inte räcker till för att täcka skulden, dras skulden av från den lön som betalas åt honom eller henne. Den skuld som dras av från lönen ska i princip dras av vid beräkningen av den lön som ligger till grund för dagpenningen, eftersom den lön som avdraget motsvarar inte har intjänats. Syftet med arbetstidsbanken är dock att säkra en jämn utbetalning av lön när arbetstiderna växlar. Om det inte finns arbete i företaget är det i överensstämmelse med principerna för systemet möjligt att ta ut ledighet. Detta gäller också de arbetstagare som inte har någon sparad ledighet. Avsikten är att skulden betalas tillbaka i form av arbete när arbetsmängden ökar. Om företagets svårigheter fortsätter och anställningsförhållandet för den arbetstagare som har en skuld upphör, skulle arbetstagarens löneskuld sänka den lön som ligger till grund för hans eller hennes dagpenning. Denna lön motsvarar däremot inte personens normala stabiliserade inkomst, och en sådan lösning är inte heller ändamålsenlig med tanke på användningen av arbetstidsbanken. Därför föreslås att den lön som ligger till grund för dagpenningen i dessa fall ska räknas från den lön som gällde före avdraget. Arbetsgivaren ska på löneintyget anteckna den löneskuld som dragits av från den sista lönen för att detta belopp ska kunna adderas till försäkringsavgiften när den stabiliserade löneinkomsten fastställs.

10 kap. **Bestämmelser om utbildningsdagpenning**

4 §. Förutsättningar som gäller utbildningen. I 1 mom. görs enligt förslaget en teknisk ändring. Av de skäl som nämns i motiveringen till 2 kap. 6 § föreslås att momentet ska ändras så att studiernas omfattning definieras i såväl studiepoäng som studieveckor. Para-

grafan motsvarar i övrigt den gällande lagen.

2. **Ikraftträdande**

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2008.

Lagens 3 kap. 6 § 3 mom. tillämpas på penningersättning som betalts ur en arbetstidsbank under denna lags giltighetstid. Penningersättning som lyfts under tiden i arbete har inte tidigare inverkat på den permitterades rätt till arbetslöshetsdagpenning, så det föreslås att lagen ska tillämpas på penningersättningar som betalts först när lagen är i kraft.

Det föreslås att 4 kap. 3 § 3 mom. och 4 § 1 mom. ska tillämpas på arbetstid och inkomster som sparats och tagits ut under denna lags giltighetstid. Lagens 6 kap. 4 § 2 mom. tillämpas om arbetsvillkoret för en arbetstagare uppfylls under lagens giltighetstid. Syftet med ikraftträdandebestämmelsen är att entydigt ange när lagen ska tillämpas. I och med att de nämnda bestämmelserna inte ändrar på den gällande lagen, utan reglerar de situationer som det tidigare inte har funnits några bestämmelser om, är syftet med ikraftträdandebestämmelsen inte att hindra den som betalar arbetslöshetsdagpenning att förfara på det sätt som beskrivs i lagen redan innan lagen träder i kraft. Om den som betalar arbetslöshetsdagpenning följer ett förfarande som avviker från den föreslagna lagen, ska denna i enlighet med ikraftträdandebestämmelsen lägga om sin verksamhet så att den motsvarar den nya lagstiftningen.

3. **Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning**

I propositionen föreslås inte i förhållande till gällande lagstiftning sådana förändringar i villkoren för erhållande av arbetslöshetsdagpenning som har betydelse då förslaget bedöms med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna. Enligt regeringens uppfattning kan den föreslagna lagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 5 § 1 mom. 11 och 12 punkten, 2 kap. 6 § 2 mom. 3 punkten, 3 kap. 4 och 6 §, 4 kap. 4 § 1 mom., 5 kap. 4 § 2 mom., 6 kap. 4 § 2 mom. och 10 kap. 4 § 1 mom.,
 av dem 1 kap. 5 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 970/2003, 459/2005 och 1217/2005, 3 kap. 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1330/2004 och i nämnda lag 459/2005 samt 3 kap. 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 608/2004, samt
fogas till 1 kap. 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i nämnda lagar 970/2003, 459/2005 och 1217/2005, en ny 13 punkt och till 4 kap. 3 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 kap.

binera dessa och ta ut betald ledighet eller lyfta penningersättning.

Allmänna bestämmelser

5 §

2 kap.

*Definitioner***Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner**

I denna lag avses med

6 §

Studier

11) högsta förhöjda lönesubvention den subvention som avses i 7 kap. 9 § 3 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

12) väderhinder sådant hinder för utförande av arbete i anställningsförhållande inom byggnads- och skogsbranscherna som enbart och direkt orsakas av köld och på grund av vilket arbetsgivaren inte är skyldig att betala lön i enlighet med 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen, och

13) arbetstidsbank ett företags- eller arbetsplats-specifikt, skriftligen överenskommet arbetstidsarrangemang för arbetstagare genom vilket det är möjligt att spara arbetstid, intjänad ledighet eller penningersättning som omvandlats till ledig tid genom att kom-

Som heltidsstudier betraktas

3) yrkesinriktade studier och andra studier, när studiernas omfattning enligt studieplanen i genomsnitt är minst fem studiepoäng eller tre studieveckor per studiemånad i genomsnitt eller, om studiernas omfattning inte har dimensionerats i studiepoäng eller studieveckor, när omfattningen enligt undervisningsprogrammet är i genomsnitt minst 25 veckotimmar.

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §

Hindrande sociala förmåner

För en och samma tid kan betalas endast en arbetslöshetsförmån enligt denna lag. Förhöjd förtjänstdel och grunddagpenningens förhöjningsdel enligt 6 kap. 3 § betalas inte för den tid för vilken den arbetssökande betalas tillägg för sysselsättningsplan enligt 6 kap. 3 a §. Grunddagpenning betalas inte för den tid för vilken den arbetssökande betalas inkomstrelaterad dagpenning.

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

1) som får förtida ålderspension eller individuell förtidspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller ålderspension på grundval av anställningsår som berättigar till full pension, eller ålderspension,

2) som får arbetslöshetspension,

3) som har rätt till moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen eller som har beviljats ledighet för havandeskap och barnsård eller för vård av barn eller som får specialvårdspenning,

4) för den tid han eller hon får avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) eller lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006),

5) som får rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) eller enligt de lagar, den pensionsstadga eller de pensionsbestämmelser som avses i 1 kap. 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006), eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna i olycksfalls- eller trafikförsäkring eller i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), eller

6) för den tid han eller hon får utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftservice.

En arbetssökande har utan hinder av 2 mom. 1 punkten rätt till arbetslöshetsförmån om han eller hon får ålderspension på grund av att han eller hon har uppnått den avgångsålder som avses i 8 § 1 mom. i lagen om statens pensioner (1295/2006).

6 §

Andra begränsningar

En ekonomisk förmån från arbetsgivaren som baserar sig på ett avtal eller motsvarande arrangemang mellan arbetsgivaren och arbetstagaren i anslutning till att anställningsförhållandet upphör, hindrar att arbetslöshetsförmåner beviljas för den tid, räknat från det att anställningsförhållandet upphörde, över vilken förmånen periodiseras på basis av lönen i det senaste anställningsförhållandet. Om den ekonomiska förmånen från arbetsgivaren har betalats efter att anställningsförhållandet upphörde, kan periodiseringen göras räknat från den tidpunkt då den ekonomiska förmånen betalades. Periodiseringen skall härvid motsvara en sådan periodisering av den förmån som betalats efter att anställningsförhållandet upphörde och som görs räknat från det att anställningsförhållandet upphörde. Utbildning som arbetsgivaren ordnat eller anskaffat beaktas inte som förmån.

När ett anställningsförhållande på heltid som varat längre än två veckor upphör, hindrar semesterersättning som betalas enligt lag, kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal att arbetslöshetsförmåner beviljas för den tid, räknat från det att anställningsförhållandet upphörde, över vilken förmånen periodiseras på basis av lönen i det senaste anställningsförhållandet. Om semesterersättning har betalats efter att anställningsförhållandet upphörde, kan periodiseringen göras räknat från den tidpunkt då semesterersättningen betalades.

Penningersättning som betalats ur en arbetstidsbank inom två månader innan en heltidspermittering börjar eller under permitteringen hindrar att arbetslöshetsförmån beviljas för den tid över vilken penningersättningen periodiseras. Penningersättningen periodiseras över de permitteringsdagar som utgör permitteringstiden enligt meddelandet om permitte-

ring. Om penningersättningen har betalats under permitteringen, kan periodiseringen göras räknat från den tidpunkt då penningersättningen betalades.

Den periodisering som avses i 1—3 mom. görs genom att den ekonomiska förmånen, semesterersättningen eller penningersättningen divideras med dagslönen i det senaste anställningsförhållandet. Lönen bestäms i tillämpliga delar på samma sätt som den lön som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning, men från inkomsterna görs inget avdrag till följd av arbetstagares pensionsavgift och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. För periodiseringen räknas vid behov de förmåner som avses i 1 och 2 mom. samman.

4 kap.

Jämka och minskade arbetslöshetsförmåner

3 §

Begränsningar

I den arbetstid som avses i 1 och 2 mom. beaktas arbetstid som sparats i och tagits ut från en arbetstidsbank.

4 §

Inkomst som skall beaktas vid jämkning

Vid jämkning beaktas som inkomst lön eller annat vederlag som ska betraktas som förvärvsinkomst och som har fått som ersättning för arbete. Som ett sådant vederlag betraktas också inkomster som sparats i eller tagits ut från en arbetstidsbank. Om inkomsterna av företagsverksamhet under jämningsperioden inte kan påvisas på ett tillförlitligt sätt, kan de uppskattas på grundval av beskattningssuppgifterna.

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

4 §

Arbete som skall räknas in i löntagares arbetsvillkor

Kraven för arbetstid uppfylls, om arbetstiden i ett eller flera arbeten är sammanlagt minst 18 timmar eller när den ordinarie arbetstiden i periodarbete enligt arbetsavtalet under en utjämningsperiod är i genomsnitt sammanlagt minst 18 timmar per kalendervecka. I arbetsvillkoret inräknas en sådan period om fyra på varandra följande kalenderveckor under vilken arbetstiden uppgår till sammanlagt minst 80 timmar fördelad på varje kalendervecka, om personen i fråga begär detta skriftligt innan arbetsvillkoret blir uppfyllt. I arbetstiden inräknas inte den arbetstid som har sparats i en arbetstidsbank.

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

4 §

Lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning

Som den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen beaktas lön och annat vederlag som ska betraktas som förvärvsinkomst och som har betalats som ersättning för arbete. Som lön som ligger till grund för dagpenningen beaktas inte besparingar i en arbetstidsbank eller penningersättning som tagits ut därifrån. Om en arbetsgivare har dragit av en arbetstagares skuld till arbetstidsbanken från lönen, räknas den lön som ligger till grund för dagpenningen från den lön som gällde före avdraget.

10 kap.

Bestämmelser om utbildningsdagpenning

4 §

Förutsättningar som gäller utbildningen

Utbildning som främjar yrkesfärdigheterna är utbildning som omfattar minst 36 studiepoäng eller 20 studieveckor i en följd och som ordnas vid en läroanstalt under offentlig tillsyn som följer:

- 1) utbildningen leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkeshögskoleexamen eller påbyggnadsexamen vid yrkeshögskola,
- 2) utbildningen utgör förberedelse för yrkes- eller specialyrkesexamen eller yrkesinriktad grundexamen som avläggs som fristående examen,
- 3) utbildningen utgör annan yrkesinriktad tilläggsutbildning enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning än sådan som avses i 2 punkten,
- 4) utbildningen utgör i lagen om yrkesutbildning avsedd hushållsundervisning som

ordnas på annat sätt än som yrkesinriktad grundutbildning eller förberedande och rehabiliterande undervisning och handledning som ordnas för handikappade studerande, eller

5) specialiseringsstudier som ordnas såsom fortbildning vid yrkeshögskolor och universitet eller pedagogiska studier som leder till läraryrkebehörighet.

 Denna lag träder i kraft den 20 .
 Lagens 3 kap. 6 § 3 mom. tillämpas på penningersättning som betalts ur en arbetstidsbank under denna lags giltighetstid.

Lagens 4 kap. 3 § 3 mom. och 4 § 1 mom. tillämpas på arbetstid och inkomster som sparats och tagits ut under denna lags giltighetstid.

Lagens 6 kap. 4 § 2 mom. tillämpas om arbetsvillkoret för en arbetstagare har uppfyllts under lagens giltighetstid.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 26 oktober 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Liisa Hyssälä*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 5 § 1 mom. 11 och 12 punkten, 2 kap. 6 § 2 mom. 3 punkten, 3 kap. 4 och 6 §, 4 kap. 4 § 1 mom., 5 kap. 4 § 2 mom., 6 kap. 4 § 2 mom. och 10 kap. 4 § 1 mom.,
av dem 1 kap. 5 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 970/2003, 459/2005 och 1217/2005, 3 kap. 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1330/2004 och i nämnda lag 459/2005 samt 3 kap. 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 608/2004, samt
fogas till 1 kap. 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i nämnda lagar 970/2003, 459/2005 och 1217/2005, en ny 13 punkt och till 4 kap. 3 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

-
- 11) *högst förhöjda lönesubvention* den subvention som avses i 7 kap. 9 § 3 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice, och
12) *väderhinder* sådant hinder för utförande av arbete i anställningsförhållande inom byggnads- och skogsbranscherna som enbart och direkt orsakas av köld och på grund av vilket arbetsgivaren inte är skyldig att betala lön i enlighet med 2 kap. 12 § 2 mom. arbetsavtalslagen.
-

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

-
- 11) *högst förhöjda lönesubvention* den subvention som avses i 7 kap. 9 § 3 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,
12) *väderhinder* sådant hinder för utförande av arbete i anställningsförhållande inom byggnads- och skogsbranscherna som enbart och direkt orsakas av köld och på grund av vilket arbetsgivaren inte är skyldig att betala lön i enlighet med 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen, och
13) *arbetstidsbank* ett företags- eller arbetsplats-specifikt, skriftligen överenskommet arbetstidsarrangemang för arbetstagarare genom vilket det är möjligt att spara arbetstid, intjänad ledighet eller penningersättningar som omvandlats till ledig tid genom att kombinera dessa och ta ut betald ledighet eller lyfta penningersättning.
-

2 kap.

**Arbetskraftspolitiska förutsättningar för
erhållande av förmåner**

6 §

Studier-----
Som heltidsstudier betraktas

3) yrkesinriktade studier och andra studier, när studiernas omfattning enligt studieplanen är minst tre studieveckor per studiemånad i genomsnitt eller, om studiernas omfattning inte har dimensionerats i studieveckor, omfattningen enligt undervisningsprogrammet är i genomsnitt minst 25 veckotimmar.

3 kap.

**Allmänna begränsningar för erhållande av
förmåner**

4 §

Hindrande sociala förmåner

För en och samma tid kan betalas endast en arbetslöshetsförmån enligt denna lag. Förhöjd förtjänstdel och grunddagpenningens förhöjningsdel enligt 6 kap. 3 § betalas inte för den tid för vilken den arbetssökande betalas tillägg för sysselsättningsplan enligt 6 kap. 3 a §. Grunddagpenning betalas inte för den tid för vilken den arbetssökande betalas inkomstrelaterad dagpenning.

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

1) som får förtida ålderspension eller individuell förtidspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller ålderspension på grundval av anställningsår som berättigar till full pension, eller ålderspension,

2) som får arbetslöshetspension,

3) som har rätt till moderskaps-, särskild

2 kap.

**Arbetskraftspolitiska förutsättningar för
erhållande av förmåner**

6 §

Studier-----
Som heltidsstudier betraktas

3) yrkesinriktade studier och andra studier, när studiernas omfattning enligt studieplanen i genomsnitt är minst *fem studiepoäng eller* tre studieveckor per studiemånad i genomsnitt eller, om studiernas omfattning inte har dimensionerats i *studiepoäng eller studieveckor*, när omfattningen enligt undervisningsprogrammet är i genomsnitt minst 25 veckotimmar.

3 kap.

**Allmänna begränsningar för erhållande av
förmåner**

4 §

Hindrande sociala förmåner

För en och samma tid kan betalas endast en arbetslöshetsförmån enligt denna lag. Förhöjd förtjänstdel och grunddagpenningens förhöjningsdel enligt 6 kap. 3 § betalas inte för den tid för vilken den arbetssökande betalas tillägg för sysselsättningsplan enligt 6 kap. 3 a §. Grunddagpenning betalas inte för den tid för vilken den arbetssökande betalas inkomstrelaterad dagpenning.

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

1) som får förtida ålderspension eller individuell förtidspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller ålderspension på grundval av anställningsår som berättigar till full pension, eller ålderspension,

2) som får arbetslöshetspension,

3) som har rätt till moderskaps-, särskild

Gällande lydelse

moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapening enligt sjukförsäkringslagen eller som har beviljats ledighet för havandeskap och barnsbörd eller för vård av barn eller som får specialvårdspenning,

4) för den tid han eller hon får generationsväxlingspension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990) eller avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994),

5) som får rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) eller enligt de lagar, det pensionsreglemente eller de pensionsstadgor som avses i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961) eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna i olycksfalls- eller trafikförsäkring eller i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), eller

6) för den tid han eller hon får utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice.

6 §

Andra begränsningar

En ekonomisk förmån från arbetsgivaren som baserar sig på ett avtal eller motsvarande arrangemang mellan arbetsgivaren och arbetstagaren i anslutning till att anställningsförhållandet upphör, hindrar att arbetslöshetsförmåner beviljas för den tid, räknat från det att anställningsförhållandet upphörde, över vilken förmånen periodiseras på basis av lönen i det senaste anställningsförhållandet. Om den ekonomiska förmånen från arbetsgivaren har betalats efter att anställningsförhållandet upphörde, kan periodiseringen göras räknat från den tidpunkt då den ekonomiska förmånen betalades. Periodiseringen skall härvid motsvara en sådan periodisering av den förmån som

Föreslagen lydelse

moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapening enligt sjukförsäkringslagen eller som har beviljats ledighet för havandeskap och barnsbörd eller för vård av barn eller som får specialvårdspenning,

4) för den tid han eller hon får *avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) eller lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006)*,

5) som får rehabiliteringspenning enligt lagen om *Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) eller enligt de lagar, den pensionsstadga eller de pensionsbestämmelser som avses i 1 kap. 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006)*, eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna i olycksfalls- eller trafikförsäkring eller i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), eller

6) för den tid han eller hon får utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice.

En arbetssökande har utan hinder av 2 mom. 1 punkten rätt till arbetslöshetsförmån om han eller hon får ålderspension på grund av att han eller hon har uppnått den avgångsålder som avses i 8 § 1 mom. i lagen om statens pensioner (1295/2006).

6 §

Andra begränsningar

En ekonomisk förmån från arbetsgivaren som baserar sig på ett avtal eller motsvarande arrangemang mellan arbetsgivaren och arbetstagaren i anslutning till att anställningsförhållandet upphör, hindrar att arbetslöshetsförmåner beviljas för den tid, räknat från det att anställningsförhållandet upphörde, över vilken förmånen periodiseras på basis av lönen i det senaste anställningsförhållandet. Om den ekonomiska förmånen från arbetsgivaren har betalats efter att anställningsförhållandet upphörde, kan periodiseringen göras räknat från den tidpunkt då den ekonomiska förmånen betalades. Periodiseringen skall härvid motsvara en sådan periodisering av den förmån som

betalts efter att anställningsförhållandet upphörde och som görs räknat från det att anställningsförhållandet upphörde. Utbildning som arbetsgivaren ordnat eller anskaffat beaktas inte som förmån.

När ett anställningsförhållande på heltid som varat längre än två veckor upphör, hindrar semesterersättning som betalas enligt lag, kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal att arbetslöshetsförmåner beviljas för den tid, räknat från det att anställningsförhållandet upphörde, över vilken förmånen periodiseras på basis av lönen i det senaste anställningsförhållandet. Om semesterersättning har betalats efter att anställningsförhållandet upphörde, kan periodiseringen göras räknat från den tidpunkt då semesterersättningen betalades.

Den periodisering som avses i 1 och 2 mom. görs genom att den ekonomiska förmånen eller semesterersättningen divideras med dagslönen i det senaste anställningsförhållandet. Lönen bestäms i tillämpliga delar på samma sätt som den lön som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning, men från inkomsterna görs inget avdrag till följd av arbetstagares pensionsavgift och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. För periodiseringen räknas vid behov de förmåner som avses i 1 och 2 mom. samman.

betalts efter att anställningsförhållandet upphörde och som görs räknat från det att anställningsförhållandet upphörde. Utbildning som arbetsgivaren ordnat eller anskaffat beaktas inte som förmån.

När ett anställningsförhållande på heltid som varat längre än två veckor upphör, hindrar semesterersättning som betalas enligt lag, kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal att arbetslöshetsförmåner beviljas för den tid, räknat från det att anställningsförhållandet upphörde, över vilken förmånen periodiseras på basis av lönen i det senaste anställningsförhållandet. Om semesterersättning har betalats efter att anställningsförhållandet upphörde, kan periodiseringen göras räknat från den tidpunkt då semesterersättningen betalades.

Penningersättning som betalats ur en arbetstidsbank inom två månader innan en heltidspermittering börjar eller under permitteringen hindrar att arbetslöshetsförmån beviljas för den tid över vilken penningersättningen periodiseras. Penningersättningen periodiseras över de permittering dagar som utgör permitteringstiden enligt meddelandet om permittering. Om penningersättningen har betalats under permitteringen, kan periodiseringen göras räknat från den tidpunkt då penningersättningen betalades.

Den periodisering som avses i 1—3 mom. görs genom att den ekonomiska förmånen, semesterersättningen eller penningersättningen divideras med dagslönen i det senaste anställningsförhållandet. Lönen bestäms i tillämpliga delar på samma sätt som den lön som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning, men från inkomsterna görs inget avdrag till följd av arbetstagares pensionsavgift och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. För periodiseringen räknas vid behov de förmåner som avses i 1 och 2 mom. samman.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

**Jämka och minskade arbetslöshetsför-
måner**

4 §

Inkomst som skall beaktas vid jämkning

Vid jämkning beaktas som inkomst lön eller annat vederlag som skall betraktas som förvärvsinkomst och som har fåtts som ersättning för arbete. Om inkomsterna av företagsverksamhet under jämningsperioden inte kan påvisas på ett tillförlitligt sätt, kan de uppskattas på grundval av beskattningsuppgifterna.

5 kap.

**Förutsättningar för erhållande av arbets-
löshetsdagpenning**

4 §

*Arbete som skall räknas in i löntagares ar-
betsvillkor*

Kraven för arbetstid uppfylls, om arbetstiden i ett eller flera arbeten är sammanlagt minst 18 timmar eller när den ordinarie arbetstiden i periodarbete enligt arbetsavtalet under en utjämningsperiod är i genomsnitt sammanlagt minst 18 timmar per kalendervecka. I arbetsvillkoret inräknas en sådan period om fyra på varandra följande kalenderveckor under vilken arbetstiden uppgår till sammanlagt minst 80 timmar fördelad

4 kap.

**Jämka och minskade arbetslöshetsför-
måner**

3 §

Begränsningar

I den arbetstid som avses i 1 och 2 mom. beaktas arbetstid som sparats i och tagits ut från en arbetstidsbank.

4 §

Inkomst som skall beaktas vid jämkning

Vid jämkning beaktas som inkomst lön eller annat vederlag som ska betraktas som förvärvsinkomst och som har fåtts som ersättning för arbete. *Som ett sådant vederlag betraktas också inkomster som sparats i eller tagits ut från en arbetstidsbank.* Om inkomsterna av företagsverksamhet under jämningsperioden inte kan påvisas på ett tillförlitligt sätt, kan de uppskattas på grundval av beskattningsuppgifterna.

5 kap.

**Förutsättningar för erhållande av arbets-
löshetsdagpenning**

4 §

*Arbete som skall räknas in i löntagares ar-
betsvillkor*

Kraven för arbetstid uppfylls, om arbetstiden i ett eller flera arbeten är sammanlagt minst 18 timmar eller när den ordinarie arbetstiden i periodarbete enligt arbetsavtalet under en utjämningsperiod är i genomsnitt sammanlagt minst 18 timmar per kalendervecka. I arbetsvillkoret inräknas en sådan period om fyra på varandra följande kalenderveckor under vilken arbetstiden uppgår till sammanlagt minst 80 timmar fördelad

på varje kalendervecka, om personen i fråga begär detta skriftligt innan arbetsvillkoret blir uppfyllt.

på varje kalendervecka, om personen i fråga begär detta skriftligt innan arbetsvillkoret blir uppfyllt. *I arbetstiden inräknas inte den arbetstid som har sparats i en arbetstidsbank.*

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

4 §

Lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning

Som den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen beaktas lön och annat vederlag som skall betraktas som förvärvsinkomst och som har betalats som ersättning för arbete.

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

4 §

Lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning

Som den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen beaktas lön och annat vederlag som ska betraktas som förvärvsinkomst och som har betalats som ersättning för arbete. *Som lön som ligger till grund för dagpenningen beaktas inte besparingar i en arbetstidsbank eller penningersättning som tagits ut därifrån. Om en arbetsgivare har dragit av en arbetstidsgärs skuld till arbetstidsbanken från lönen, räknas den lön som ligger till grund för dagpenningen från den lön som gällde före avdraget.*

10 kap.

Bestämmelser om utbildningsdagpenning

4 §

Förutsättningar som gäller utbildningen

Utbildning som främjar yrkesfärdigheterna är utbildning som omfattar minst 20 studieveckor i en följd och som ordnas vid en läroanstalt under offentlig tillsyn som följer:

- 1) utbildningen leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkeshögskoleexamen eller påbyggnadsexamen vid yrkeshögskola,
- 2) utbildningen utgör förberedelse för yrkes- eller specialyrkesexamen eller yrkesinriktad grundexamen som avläggs som fri-

10 kap.

Bestämmelser om utbildningsdagpenning

4 §

Förutsättningar som gäller utbildningen

Utbildning som främjar yrkesfärdigheterna är utbildning som omfattar minst 36 studiepoäng eller 20 studieveckor i en följd och som ordnas vid en läroanstalt under offentlig tillsyn som följer:

- 1) utbildningen leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkeshögskoleexamen eller påbyggnadsexamen vid yrkeshögskola,
- 2) utbildningen utgör förberedelse för yrkes- eller specialyrkesexamen eller yrkesinriktad grundexamen som avläggs som fri-

Gällande lydelse

stående examen,

3) utbildningen utgör annan yrkesinriktad tilläggsutbildning enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning än sådan som avses i 2 punkten,

4) utbildningen utgör i lagen om yrkesutbildning avsedd hushållsundervisning som ordnas på annat sätt än som yrkesinriktad grundutbildning eller förberedande och rehabiliterande undervisning och handledning som ordnas för handikappade studerande, eller

5) specialiseringsstudier som ordnas såsom fortbildning vid yrkeshögskolor och universitet eller pedagogiska studier som leder till lärarbehörighet.

Föreslagen lydelse

stående examen,

3) utbildningen utgör annan yrkesinriktad tilläggsutbildning enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning än sådan som avses i 2 punkten,

4) utbildningen utgör i lagen om yrkesutbildning avsedd hushållsundervisning som ordnas på annat sätt än som yrkesinriktad grundutbildning eller förberedande och rehabiliterande undervisning och handledning som ordnas för handikappade studerande, eller

5) specialiseringsstudier som ordnas såsom fortbildning vid yrkeshögskolor och universitet eller pedagogiska studier som leder till lärarbehörighet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 3 kap. 6 § 3 mom. tillämpas på penningersättning som betalts ur en arbetstidsbank under denna lags giltighetstid.

Lagens 4 kap. 3 § 3 mom. och 4 § 1 mom. tillämpas på arbetstid och inkomster som sparats och tagits ut under denna lags giltighetstid.

Lagens 6 kap. 4 § 2 mom. tillämpas om arbetsvillkoret för en arbetstagare har uppfyllts under lagens giltighetstid.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
